

ישראל קורצ'אק קורצ'אק
 ישראל תפרא קורצ'אק

מתוך הספר "כאשר אשוב ואהיה קטן"

יאנוש קורצ'אק, כתבים, כרך ח', עמ' 15-16

תרגום: אורי אורלב

מה הייתי עושה אלו נעשיתי שוב ילד. לא כזה קטן לגמרי, אלא ללכת לבית הספר ולשחק שוב עם ילדים. נניח להתעורר פתאום ולראות:

מה קרה? אני רק חולם או שזה באמת?

אני בוחן את זרועותי ומתמלא פליאה. אני בוחן א הבגדים שלי, לא יאמן. אני קופץ מהמטה ורץ אל המראה. מה קרה כאן?

והנה אמה שואלת:

כבר קמתי? ותלבש מהר אחרת תאחר לבית הספר.

אלו הייתי חוזר להיות ילד הייתי רוצה לזכר את הכל, להבין, לדעת את כל מה שאני יודע ומבין היום. ושללא נעלה בדעתו של אף אחד שפבר הייתי מבגר. ואני מעמיד פני תם. כאלו אינני שונה מפל שאר הילדים, יש לי אבא ואמא ואני הולך לבית הספר. כך זה היה יכול להיות הכי מענין, הכי טוב. הייתי רק מתבונן סביבי וזה היה יכול להיות ממש מצחיק שאיש אינו מזהה אותי.

ובכן יום אחד אני שוכב במטה – אינני ישן ואני חושב לעצמי: אלו בפבר הייתי יודע, בכלל לא הייתי רוצה לגדל. הרבה יותר טוב להיות ילד. המבגרים אמללים. בכלל לא נכון שהמבגרים יכולים לעשות כל מה שמתחשק להם. מתר לנו עוד פחות מאשר לילדים. משלות עלינו התחייבויות כבדות יותר. יש לנו יותר דאגות. מחשבותינו עליזות לעתים רחוקות יותר. נכון – פבר איננו בוכים – אך פנראה משום שאין טעם לבכות. אנחנו רק נאנחים אנחות כבדות.

ונאנחתי.

נאנחתי אנחה כבדה מעמק הלב: פבר אין מה לעשות – זה אבוד. איש לא יכול להושיע. לעולם לא אהיה שוב ילד. הצער לא יעזר כאן.

אבל כאשר נאנחתי השתררה פתאום השכה. עלטה גמורה. לא רואים שום דבר. רק מעין עשן. עד שפמדג באף.

הדלת חרקה. נבהלתי. הופיע שביב אור קטנטון. כמו פוכב.

- מי זה?

והפוכבון צף בחשכה ומתקרב יותר ויותר – אלי. הוא פבר ליד המטה, פבר על הפרית.

אני מסתכל – זהו פנס קטנטון. ועל הפרית עומד אישון קטן. חובש על ראשו מגבעת אדמה וגבוהה. ויש לו זקן שיבה. נו, גמד. רק כל כך קטן – בלבה של אצבע.

- באתי.

הוא מחיך וממתין.

גם אני חיכתי. מפני שחשבתני שאני חולם. גם מבגר יכול לחלם לפעמים חלום של ילדים – עד שיתמלא פליאה: מאין זה בא?

והגמד אומר:

- קראת לי – ועכשו אינך מאמין.

והתחיל להניע את פנסו זמינה, שמאלה, זמינה, שמאלה.

ישראל קורצק קורצ'אק
 ישראל תقرأ كورتشاك

- אינד מאַמין - הוא אומר. פעם האנשים עסקו בכשפים. עכשו רק הילדים
 מאמינים בקוסמים, בגמדים ובפיות.

הוא מנפנף בפנס ומניע את ראשו. ואני פוחד להניע אבר.

- תביע איזו משאלה. נסה. מה כבר אתה יכול להפסיד?

פתחתי את הפה כדי לשאל אותו, אבל הוא כבר נחש - הוא כבר יודע.

- קראת לי באנחת הגעגועים שלך. האנשים חושבים שאת ההשבעות אפשר לבטא רק במלים.
 זה לא נכון, לא ולא.

הוא מניע את ראשו בשליקה. עובר מרגל לרגל. כל כך מצחיק. והפנס שלו ממשיך לנוע
 זמינה ושמאלה. ואני חש שתדמה נופלת עלי. ואני מנסה לפקח את עיני כדי שלא להרדם.
 חבל לי להפסיד.

- נו, תראה - אומר הגמד - תראה איזה עקשן אותה! תזדרז, אחרת אסתלק.
 אסור לי להשתהות. אחר כך תצטער.

אני כבר רוצה להביע משאלה, אך אינני יכול. אולי זאת דרכו של עולם שקל להתבטא
 באשר רוצים משהו, אך קשה באשר משתוקקים מאוד.

אני רואה שהגמד מצטער. חבל לי עליו. אך אינני יכול.

- שלום לך. כל כך חבל.

וכבר הוא הולך. ורק עכשו אמרתי חרש ומהר:

- אני רוצה לחזר להיות ילד.

הוא חזר - הסתחרר מעין סחרור - והאיר בפנסו ישר בעיני. ואמר משהו, אבל לא שמעתי.
 אינני יודע איך נצא. וכאשר התעוררתי בבקר זכרתי את הכל.

אני סוקר בסקרנות את חדר.

לא, זה לא היה חלום.

אמת לאמתה.

